ความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์และอาชญากรรมทางไซเบอร์ของประเทศไทย: กฎหมายและนโยบาย

พลตรี ชัยยศ ลิลิตวงษ์

ผู้อำนวยการศูนย์รักษาความปลอดภัยคอมพิวเตอร์

กรมเทคโนโลยีสารสนเทศและอวกาศกลาโหม

๑๖ กันยายน ๒๕๕๙

กำหนดวาระ

- สภาพปัญหาและข้อเท็จจริงในประเด็นอาชญากรรมไซเบอร์ และความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
- ยุทธศาสตร์ประเทศด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
- บทบาทและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกระทรวงกลาโหม ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์
- ความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ

สภาพปัญหาและข้อเท็จจริงในประเด็นอาชญากรรมไซเบอร์ และความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

- อาชญากรรมและภัยคุกคามทางไซเบอร์ เป็นสิ่งที่มองไม่เห็น จะทราบได้ต่อเมื่อเกิดผลเสีย/ความเสียหายขึ้นแล้ว
- การบริหารจัดการกระบวนการในการป้องกัน ต้องมีความลึกซึ้งเพียงพอ และปรับให้ทันต่อสถานการณ์
- การบัญญัติกฎหมาย จึงมีความลึกซึ้งและมีรายละเอียดปลีกย่อย มีเงื่อนไขตามความซับซ้อนของเทคนิควิธีการของอาชญากรรมและภัยคุกคามฯ
- ความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ มีผลต่อการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญของกระทรวงกลาโหม
- มีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อความมุ่งหมายและการดำเนินการด้านไซเบอร์ของทหาร
- การดำเนินการของทหารเพื่อความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ จึงมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต้องการลดโอกาส หรือปิดโอกาสไม่ให้เกิดการกระทำทางไซเบอร์ที่มีผลทำลายความมั่นคงของชาติ

ยุทธศาสตร์ประเทศด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

- ยุทธศาสตร์ประเทศด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาร่าง โดยมีสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก
- สาระสำคัญของร่างยุทธศาสตร์ฯ
  - ให้มีหน่วยงานกลางระดับชาติด้านไซเบอร์รับผิดในภาพรวม
  - ให้มีการพัฒนาขีดความสามารถการป้องกันภัยคุกคามทางไซเบอร์
  - มีการปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสำคัญของประเทศจากภัยคุกคามทางไซเบอร์
  - มีการพัฒนาขีดความสามารถทั้งเครื่องมือและบุคลากร
  - มีการวิจัยและพัฒนาทางไซเบอร์เพื่อการพึ่งพาตนเอง
  - มีการพิจารณากฎหมายที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องและเอื้ออำนวยต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ และการพัฒนาความร่วมมือด้านไซเบอร์
- ยุทธศาสตร์ไซเบอร์เพื่อการป้องกันประเทศกระทรวงกลาโหม พ.ศ.๒๕๕๘ เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการด้านไซเบอร์ในภาพรวมของกระทรวงกลาโหม
- เชื่อมั่นว่า หน่วยงานสำคัญระดับชาติ ก็มีการกำหนดยุทธศาสตร์ด้านไซเบอร์ไว้แล้วเช่นกัน แต่อาจจะใช้ชื่อเรียกที่แตกต่างกันไป

บทบาทและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของกระทรวงกลาโหม ด้านการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์

- การดำเนินการกับอาชญากรรมและภัยคุกคามไซเบอร์นั้น ไม่สามารถดำเนินได้เบ็ดเสร็จโดยเพียงหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่ง แต่หากเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกภาคส่วนในประเทศ
- การดำเนินการต้องอาศัยองค์ความรู้ และความชำนาญในด้านต่าง ๆ ของหน่วยงานสำคัญระดับประเทศ รวมทั้งจากเซ็กเตอร์ต่าง ๆ ผสานแต่ละด้านเข้าด้วยกัน
- กฎหมายที่เกี่ยวข้อง
  - พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.๒๕๕๐
  - พระราชกฤษฎีกากำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ภาครัฐ พ.ศ.๒๕๔๙
  - (ร่าง) พระราชบัญญัติว่าด้วยการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์แห่งชาติ

ความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ

- การประชุมคณะทำงานการป้องกันไซเบอร์ร่วมไทย-สหรัฐ

  Cyber Defense Working Group

- การประชุมเพื่อความมั่นคงในภูมิภาคเอเชียแปซิฟิค

  Seoul Defense Dialogue

- การประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลแบบพหุภาคีในระดับกระทรวงกลาโหม โดยมีกระทรวงกลาโหมของสหพันธรัฐเยอรมัน เป็นเจ้าภาพ ภายใต้ชื่อว่า

  Cyber Security Seminar

- การประชุมเพื่อจัดสร้างระบบติดต่อสื่อสารสำหรับผู้นำอาเซียน

  Direct Communication Link โดยมีประเทศบรูไน เป็นเจ้าภาพ

- ความร่วมมือกับ International Telecommunication Union หรือ ITU

ความร่วมมือกับต่างประเทศและองค์การระหว่างประเทศ

จบการบรรยาย